

De fleste forhandlinger om en ordning med kreditorerne føres imidlertid med henblik på en frivillig ordning, uden at der indledes offentlig akkordforhandling, som sigter til opnåelse af tvangsakkord. Også private forhandlinger, der sædvanligvis føres med bistand af en advokat eller en akkordforening, koster penge, og har skyldneren ikke likvide midler, hvoraf disse udgifter på forhånd kan betales, eller aktiver, hvori der kan gives pant, vil det være vanskeligt at skaffe den fornødne bistand, dersom betalingen herfor ikke sikres gennem fortrinsret i et eventuelt konkursbo. Det kan også undertiden være nødvendigt at indgå forpligtelser, for at skyldnerens virksomhed ikke skal standse og muligheden for en ordning forskærtes. Hvis den, der skal levere varer eller yde forstrækning, har rimelig udsigt til dækning, vil sådanne ydelser kunne opnås.

I lovforslagets nr. 12 er derfor optaget reglerne i betænkningssudkastets § 91 om fortrinsret for rimelige omkostninger ved forsøg på at opnå en ordning med kreditorerne og for gæld, som er stiftet med samtykke af et af skifteretten beskikket tilsyn.

5. Konkursens begyndelse.

Efter gældende ret anses konkursen for begyndt på tidspunktet for konkursbegæringens indgivelse, jfr. konkurslovens § 50. Heraf skulle bl. a. følge, at når skifteretten træffer beslutning om konkurs, skulle alle skyldnerens dispositioner i tiden mellem konkursbegæringens indgivelse og beslutningen om konkurs blive uden retlig betydning, medmindre medkontrahenten var i god tro, og krav, som var stiftet i denne mellempperiode, skulle ikke kunne anmeldes i konkursboet, jfr. §§ 1 og 2. Det har dog vist sig umuligt fuldt ud at drage disse konsekvenser, navnlig efter indførelsen i 1927 af reglen i § 48 a, hvorefter afgørelsen om konkurs kan udsættes og ofte bliver udsat i indtil 8 uger. Det, der én gang er sket, kan ikke altid gøres ugjort. Formålet med udsættelsen af afgørelsen om konkurs er at prøve mulighederne for at opnå en ordning, hvorved konkurs undgås. Disse muligheder kan forspildes, hvis ingen dispositioner kan foretages. I praksis har manglen på udtrykkelige lovbestemmelser om skyldnerens rådighed i mellempperioden givet anledning til betydelig usikkerhed.

I lovforslagets § 1, nr. 2, (§ 1 a), foreslås det derfor, at konkursens begyndelse ligesom efter betænkningssudkastet først skal regnes fra konkursdekretets afsigelse. Da skyldnerens økonomiske situation på det tidspunkt, da konkursbegæring indgives eller betalingsstandsning anmeldes, som regel vil være sådan, at han må antages at ville blive erklæret konkurs, dersom der ikke opnås en ordning med

kreditorerne, bør der imidlertid være en udvidet adgang til afkræftelse af dispositioner, der foretages i denne periode, jfr. lovforslagets § 1, nr. 11. Ifølge denne bestemmelse skal der kunne ske afkræftelse af dispositioner, der foretages efter fristdagen, og som ikke har været nødvendige af hensyn til virksomhedens fortsættelse, rimelig varetagelse af fordringshavernes fælles interesser eller anskaffelse af dagliglivets fornødenheder. Herved begrænses skyldnerens dispositionsadgang til det påkrævede omfang. Ændringen i forhold til gældende ret er derfor mindre vidtrækkende, end man umiddelbart kunne forestille sig, men reglerne får et indhold, der er klarere og bedre stemmende med de virkelige forhold.

6. Ophævelse af pligten til at erklære sig konkurs.

Den gældende konkurslovs § 46 bestemmer, at bogføringspligtige er forpligtet til at erklære sig falit, når den årlige opgørelse af deres status i de 3 sidste år har vist en stadig tilbagegang, og underbalancen udgør 30 pct. af aktivmassen. Overtrædelse af pligten kan medføre strafansvar efter straffelovens § 301 og afskærer skyldneren fra at opnå tvangsakkord under konkursbehandlingen, jfr. konkurslovens § 101, stk. 1, litra g. Konkurslovsudvalget har ikke fundet grundlag for at opretholde pligten til at erklære sig konkurs. Bestemmelsen i straffelovens § 301 anvendes yderst sjældent, og spørgsmålet, om en virksomhed befinder sig i en sådan økonomisk situation, at indgivelse af konkursbegæring må anses for nødvendig, kan ikke aflæses alene ud fra regnskabet tal om underbalancens størrelse, men må afhænge af en samlet bedømmelse af virksomhedens forhold.

7. Fratagelse af skyldnerens rådighed over boet.

En begæring om konkurs behandles altid med den størst mulige hurtighed, og når konkursbehandling er besluttet af skifteretten, bliver udførelsen af denne beslutning ikke opholdt ved anke eller kære (retsplejelovens § 675, stk. 2). Imidlertid kan det hælde, at eftersøgning af skyldneren tager nogen tid, eller at beviset for, at betingelserne for konkurs er til stede, ikke straks kan føres. Den heraf følgende udsættelse med afgørelsen om konkurs kan i særlige tilfælde medføre fare for, at skyldneren i mellemtiden søger at bringe boets midler i sikkerhed for kreditorerne. Et eventuelt tilsyn med skyldneren, hvis opholdssted måske er ukendt, vil ikke altid være tilstrækkeligt, og en senere afkræftelse af skyldnerens dispositioner forudsætter, at den anden part i aftalen ikke har været i god tro. I lovforsla-